



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ**

**Αθήνα, 18-11-2005
Αριθμ. Πρωτ: 3250**

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 534/2005

**ΠΡΟΣ: Περιφέρεια Αττικής
Γενική Δ/ση Περιφέρειας
Διεύθυνση Δασών Αττικής
Παλληκαρίδη 19-21
Τ.Κ. 12242 - Αιγάλεω**

Ι. α) Με το υπ' αριθμ.πρωτ. 2201/7-7-2005 έγγραφό σας διατυπώσατε το ερώτημα, εάν με την 1344/23-10-1985 απόφαση του Νομάρχη Δυτικής Αττικής με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα , καμένη έκταση συνολικού εμβαδού σαράντα εννέα χιλιάδων πεντακοσίων (49.500) στρεμμάτων στις θέσεις «Λουτρόπυργος , Βλυχάδα, Κανδήλι, Μπότσικα, Ώρα, Καρατζάδες , Αρτικές , Κορομήλι, Καλογέρου Μελίσσια, Μικρός και Μεγάλος Κρύφτης και μέρος της Βένιζας με την Γενική ονομασία «Όρος Πατέρας» περιφερείας Δήμου Μεγάρων και Βιλίων. εξαιρούνται γεωργικά καλλιεργούμενες εκτάσεις που βρίσκονται μέσα στα όρια της καμένης έκτασης

β) Ειδικότερα όπως εκτίθεται στο ιστορικό που συνοδεύει το ερώτημα με την 1344/23-10-1985 απόφαση του Νομάρχη Δυτικής Αττικής κηρύχθηκε αναδασωτέα , καμένη έκταση συνολικού εμβαδού σαράντα εννέα χιλιάδων πεντακοσίων στρεμμάτων στις θέσεις «Λουτρόπυργος , Βλυχάδα, Κανδήλι, Μπότσικα, Ώρα, Καρατζάδες , Αρτικές , Κορομήλι, Καλογέρου Μελίσσια, Μικρός και Μεγάλος Κρύφτης και μέρος της Βένιζας με την Γενική ονομασία «Όρος Πατέρας» περιφερείας Δήμου Μεγάρων και Βιλίων.

Λόγω έλλειψης κτηματογράφησης της περιοχής και με δεδομένο την αυστηρά καθορισμένη από το νόμο προθεσμία κήρυξης σε συνδυασμό με το μεγάλο μέγεθος της καμένης έκτασης, δεν προσδιορίσθηκαν εξαιρέθηκαν επί του συνημμένου σχεδιαγράμματος οι εντός του περιγράμματος της έκτασης που κάηκε υπάρχουσες γεωργικά καλλιεργούμενες εκτάσεις αγροί. Συμφώνως πάντα προς το ανωτέρω έγγραφο, κατά συνήθη πρακτική σε παρόμοιες περιπτώσεις, στο σώμα της απόφασης αναγράφεται η φράση «εξαιρούνται όλες οι γεωργικά καλλιεργούμενες εκτάσεις που βρίσκονται μέσα στα όρια της καμένης έκτασης». Στην εν λόγω απόφαση όμως τούτο δεν ανεγράφη στο σώμα - κείμενο της απόφασης αλλά στο συνημμένο αυτής διάγραμμα που είναι υπογεγραμμένο από τον Νομάρχη.

II. Επί του ανωτέρω ερωτήματος, εχουμε την ακόλουθη γνώμη:

αα) Στο άρθρο 117 παραγρ. 3 του Συντάγματος ορίζεται ότι : "Δημόσια ή ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαγιά ή που με άλλο τρόπο αποψιλώθηκαν ή αποψιλώνονται δεν αποβάλλουν για τον λόγο αυτό το χαρακτήρα που είχαν πριν καταστραφούν, κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέες και αποκλείεται να διατεθούν για άλλο προορισμό".

αβ) Εξ άλλου, στο άρθρο 38 παραγρ. 1 του ν. 998/1979 "Περί προστασίας των δασών και των δασικών εκτάσεων της χώρας" (Α 229) ορίζεται ότι : "Κηρύσσονται υποχρεωτικώς ως αναδασωτέα τα δάση και αι δασικά εκτάσεις, ανεξαρτήτως της ειδικωτέρας κατηγορίας αυτών ή της θέσεως εις ην ευρίσκονται εφ' όσον ταύτα καταστρέφονται συνεπεία πυρκαϊάς ή παρανόμου υλοτομίας αυτών".

αγ) Περαιτέρω κατά το άρθρο 41 παραγρ. 1 του αυτού νόμου: "Η κήρυξη εκτάσεως ως αναδασωτέας ενεργείται δι' αποφάσεως του οικείου νομάρχου καθοριζούσης σαφώς τα όρια της εκτάσεως, η οποία κηρύσσεται αναδασωτέα και συνοδευμένης υποχρεωτικώς υπό σχεδιαγράμματος, το οποίον δημοσιεύεται εν φωτοσμικρύνσει μετά της αποφάσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως", Κατά δε την παραγρ. 3 του ιδίου άρθρου : "Ειδικώς προκειμένου περί κηρύξεως εκτάσεων ως αναδασωτέων ένεκα μερικής ή ολικής καταστροφής δάσους ή δασικής εκτάσεως εκ πυρκαϊάς ή άλλης αιτίας εκ των εν άρθρ. 38 παραγρ. 1 αναφερομένων η κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου απόφασις του νομάρχου εκδίδεται, μετά εισήγησιν της



αρμοδίας δασικής υπηρεσίας, υποχρεωτικώς εντός τριών μηνών από της καταστολής της πυρκαϊάς ή της διαπιστώσεως της εξ άλλης αιτίας καταστροφής".

β) Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, κάθε αποψιλωμένη δασική έκταση, δημόσια ή ιδιωτική κηρύσσεται υποχρεωτικώς ως αναδασωτέα με μόνη την αντικειμενική διαπίστωση της συνδρομής των κατά την ανωτέρω συνταγματική διάταξη προϋποθέσεων . Η απόφαση περί αναδασώσεως πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη ως προς τον χαρακτηρισμό της εκτάσεως ως δάσους ή δασικής εκτάσεως;. Η αιτιολογία της πράξεως κατά το μέρος που δεν προκύπτει από το σώμα της ίδιας της πράξεως μπορεί να συμπληρώνεται και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου. (ΣΤΕ 6/93,679/94,5778/1996, 904/2000, 2126/2000)

γ) Περαιτέρω, από τις ίδιες διατάξεις και κυρίως από την ρητή πρόβλεψη του άρθρου 41 παραγρ. 1 ν. 998/1979 , συνάγεται ότι η απόφαση κηρύξεως μιας εκτάσεως ως αναδασωτέας, εν όψει και των σοβαρών συνεπειών της θα πρέπει να είναι διατυπωμένη με ακρίβεια και σαφήνεια, ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ως προς τις εκτάσεις που αυτή αφορά. (ΣΤΕ 1639/2004). Συνεπώς θα πρέπει από το περιεχόμενο της απόφασης σε συνδυασμό και με αναφορά στο τοπογραφικό διάγραμμα που την συνοδεύει να προκύπτουν σαφώς τα όρια, το εμβαδόν και η έκταση της αναδασωτέας εκτάσεως, διότι από τον ακριβή προσδιορισμό των στοιχείων αυτών καθίσταται δυνατή αφενός η εφαρμογή της απόφασης από τα όργανα της διοίκησης και αφετέρου καθίσταται δυνατό σε περίπτωση δικαστικού ελέγχου να κριθεί αν η μορφή, η φύση και η πυκνότης της φυομένης στην έκταση αυτή βλαστήσεως της προσέδιδαν, πριν από την καταστροφή ή την παράνομη εκχέρσωσή της, τον χαρακτήρα δάσους ή δασικής εκτάσεως, ο οποίος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την κήρυξη της αναδασώσεως (πρβλ. ΣΤΕ 2169/1994, 1639/2004).

δ) Στα πλαίσια αυτά εφόσον εντός της καμένης εκτάσεως υπάρχουν και μη δασικές εκτάσεις που πρέπει να εξαιρεθούν από την αναδάσωση, δεν αρκεί η αόριστη αναγραφή στο υπόμνημα του σχεδιαγράμματος ή ακόμη και στο σώμα της απόφασης της φράσης «εξαιρούνται όλες οι γεωργικά καλλιεργούμενες εκτάσεις που βρίσκονται μέσα στα όρια της καμένης έκτασης» όπως αναφέρετε στο ερώτημά σας, αλλά αντιθέτως οι εξαιρούμενες



εκτάσεις θα πρέπει με την απόφαση που κηρύσσει την αναδάσωση να οροθετούνται πλήρως κατά τη θέση, τα όρια, την έκταση και το εμβαδόν και να αποτυπώνονται στο σχεδιάγραμμα που συνοδεύει την απόφαση .

III. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που συνοδεύουν το ερώτημα, με την 1344/23-10-1985 απόφαση του Νομάρχη Δυτικής Αττικής κηρύχθηκε αναδασωτέα , καμένη έκταση συνολικού εμβαδού σαράντα εννέα χιλιάδων πεντακοσίων (49.500) στρεμμάτων στις θέσεις «Λουτρόπυργος , Βλυχάδα, Κανδήλι, Μπότσικα, Ώρα, Καρατζάδες , Αρτικές , Κορομήλι, Καλογέρου Μελίτσια, Μικρός και Μεγάλος Κρύφτης και μέρος της Βένιζας με την Γενική ονομασία «Όρος Πατέρας» περιφέρειας Δήμου Μεγάρων και Βιλίων. Η έκταση που κηρύσσεται αναδασωτέα με την απόφαση χαρακτηρίζεται στο σύνολό της ιδιωτική δασική συνορεύουσα με αγροτικές εκτάσεις. Επίσης στο σχεδιάγραμμα που συνοδεύει την απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής παρ ότι στον υπομνηματισμό του αναφέρεται ότι εξαιρούνται οι εντός αυτής καλλιεργούμενες εκτάσεις, αυτές δεν αποτυπώνονται στο σχεδιάγραμμα.

Συνεπώς συμφώνως προς όσα προαναφέρθηκαν με την απόφαση του Νομάρχη Δυτικής Αττικής κηρύχθηκε αναδασωτέα ολόκληρη η καμένη έκταση των 49.500 στρεμμάτων, όπως αποτυπώνονται στο σχεδιάγραμμα που συνοδεύει την απόφαση και δε εξαιρούνται καλλιεργούμενες ή άλλες μη δασικής μορφής εκτάσεις .

Εν όψει των ανωτέρω εφόσον εντός της εκτάσεως που κηρύχθηκε αναδασωτέα υπάρχουν μη δασικές εκτάσεις θα πρέπει αυτές να εξαιρεθούν με την έκδοση νέας απόφασης του αρμοδίου οργάνου που θα ανακαλεί την εν μέρει την 1344/23-10-1985 απόφαση του Νομάρχη Δυτικής και με την οποία οι εξαιρούμενες εκτάσεις θα προσδιορίζονται ειδικώς και θα αποτυπώνονται στο σχεδιάγραμμα που θα συνοδεύει την απόφαση .

Σημειώνεται τέλος σχτικώς με την διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης ότι, παρότι για την ανάκληση διοικητικής πράξης , για λόγους νομιμότητας δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται για την έκδοσή της , στην περίπτωση που η ανάκληση γίνεται για πλάνη περί τα πράγματα, η οποία προκύπτει από την εκτίμηση νέων στοιχείων που δεν υπήρχαν κατά την έκδοση της ανακαλούμενης, η ανακλητική πράξη οφείλει να ακολουθεί τους



τύπους και τη διαδικασία, που επιβάλλονται από το νόμο για την έκδοσή της και είναι ουσιώδεις για την κρίση του επίμαχου θέματος και τη διαμόρφωση της ουσιαστικής εκτίμησης από την οποία εξαρτάται η έκδοση ή όχι της ανακλητικής απόφασης.(ΣΤΕ ολομ.2539/1996)

IV. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, έχουμε τη γνώμη ότι στο ερώτημά σας προσήκει η απάντηση ότι δεν έχουν εξαιρεθεί οι καλλιεργούμενες εκτάσεις με την 1344/23-10-1985 απόφαση του Νομάρχη Δυτικής Αττικής με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα , καμένη έκταση συνολικού εμβαδού σαράντα εννέα χιλιάδων πεντακοσίων στρεμμάτων στις θέσεις «Λουτρόπυργος , Βλυχάδα, Κανδήλι, Μπότσικα, Ώρα, Καρατζάδες , Αρτικές , Κορομήλι, Καλογέρου Μελίσσια, Μικρός και Μεγάλος Κρύφτης και μέρος της Βένιζας με την Γενική ονομασία «Όρος Πατέρας» περιφέρειας Δήμου Μεγάρων και Βιλίων και για την εξαίρεσή τους, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου πρέπει να γίνει μερική ανάκληση της ανωτέρω πράξεως συμφώνως προς όσα ανωτέρω διατυπώνονται.



Μαρία Δεληγιάννη

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

✓ **Κοιν. Ν.Σ.Κ. – τμήμα μελετών**